

Otázka: Tlusté střevo

Předmět: Biologie

Přidal(a): Mili

1. *Anatomie a fyziologie.*
2. *Zánětlivá onemocnění – apendicitida, ulcerózní kolitida.*
3. *Divertikulóza, divertikulitida*

1. Anatomie a fyziologie

- Mezi tenkým a tlustým střevem je ileocekální chlopeň
- Tlusté střevo – *intestinum crassum*
 - Slepé střevo – *caecum* – z něj vychází
 - Červovitý přívěšek – *apendix vermiformis*
 - Vzestupný tračník – *colon ascendes*
 - Příčný tračník – *colon transversum*

- Sestupný tračník - colon descendes
- Esovité klička - colon sigmoideum
- Konečník - rectum

Tlusté střevo - intestinum crassum

- trubice dlouhá 1,5 m, průměr 5 - 7 cm
- dokončení trávení a vstřebávání
- nemá klky, pouze výdutě
- netvoří trávicí šťávy, pouze hlen
- **úkolem tlustého střeva** je absorbovat tekutiny zpět do těla, střevní obsah se zahustí, dále se vstřebávají některé minerály
- obsah se **účinkem střevních bakterií** rozkládá (baktérie Escherichia coli) - sacharidové zbytky kvasí, bílkovinné hnijí
- jako vedlejší produkt svého metabolismu produkují tyto bakterie metan, sirovodík, biotin, vitamín K
- **stolice obsahuje** celulózu, nestrávené zbytky potravy (tukové kapénky) , bakterie, vodu , žlučová barviva

Konečník - rektum

- konečný úsek tlustého střeva ústí análním otvorem , kde se nachází dva kruhové svěrače:

- **vnitřní** z hladkého svalstva - vůlí neovlivnitelný
- **vnější** z příčně pruhovaného svalstva- vůlí ovlivnitelný
- obsahuje bohatou žilní pletěň (vznik hemoroidů)
- **vyprazdňování** - defekace je reflexní děj (vliv tlaku), obvykle 1x za 24 hod

2. Zánětlivá onemocnění - apendicitida, ulcerózní kolitida

Akutní apendicitida - zánět slepého střeva

- většinou u dětí ve školním věku

Příznaky

- Bolesti břicha (okolí pupku - pravé hypogastrium), nauzea, zvýšená teplota

Léčba

- Nutno operovat do několika hodin (urgentní), jinak hrozí rozšíření zánětu do pobřišnice (ohrožující život !)

Dietoterapie

- Přechodně d.č.1, krátkodobě d.č.2 nebo d.č.4, pak přechod na d.č.3

Komplikace

- Může nastat řada komplikací, u dívek nejčastěji srůsty na vaječnicích způsobující neplodnost

Ulcerózní kolitida

- chronické zánětlivé onemocnění sliznice a podslizničního vaziva (ulcusy)
- vždy postižen konečník, odkud se rozšiřuje do střeva

Příčina

- Autoimunita, dědičné vlivy

Průběh

- Začátek plíživý, střídají se remise (období klidu) a relapsy (vzplanutí nemoci)

Příznaky

- Neurčité, občasné bolesti břicha, únava, nechutenství, hubnutí, krvavá stolice, teploty, průjmy
- Mimostřední příznaky (záněty kloubů, jater, exemy)

Komplikace

- Riziko rozvoje rakoviny střev

Léčba

- Šetřící režim, protizánětlivé léky, kortikoidy, imunosupresiva, operace těžce

postižených částí, stomie (vývod střev na povrch břicha)

- V relapsu – enterální výživa, protiprůjmové diety, d.č. 5
- V remisy – dieta č. 5 a 3 s úpravami

3. Divertikulóza, divertikulitida

- divertikly jsou výchlípky (váčky) sliznice tlustého střeva
- má ji až 60% lidí nad 50 let
- různé velikosti od 1 mm až po 4 cm
- pokud je divertiklů hodně hovoříme o **DIVERTIKULÓZE**
- **DIVERTIKULITIDA** je komplikací divertikulózy = **zánět** sliznice

Příčiny

- Při zvýšeném tlaku ve střevě (při zácpě)
- Snížená kvalita vaziva tlustého střeva (při narůstajícím stáří)

Příznaky

- Divertikulóza – bezpříznaková
- Divertikulitida – krev ve stolici, bolest v levém podbříšku, poruchy vyprazdňování, zvýšená teplota

Léčba Divertikulitidy

- Konzervativně – antibiotika, klid na lůžku, **dieta 0S** (2 dny), studené obklady, dostatek tekutin

- Později d.č.5, po odeznění zánětu pozvolný přechod na stravu s vyšším obsahem vlákniny

Dieta při divertikulóze

- Z vyšším obsahem vlákniny